

Mál nr. 280/2023

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila: (V)

Heiti vátryggingar: Slysátrygging ökumanns og eiganda ökutækis.

Skráningarnúmer ökutækis (A)

Notkun ökutækis. Orsakatengsl.

Gögn.

1. Málskot móttakið 14. ágúst 2023, ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 24. ágúst 2023.
3. Viðbótarathugasemdir M dags. 6. september 2023, ásamt kortamynd af ja.is/kort.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M eru eiginkona og börn ökumanns bifreiðar A (hér eftir verður vísað til ökumannsins sem X) en hinn 22. október 2022 ók X bifreiðinni A út af Bústaðavegi í Reykjavík með þeim afleiðingum að bifreiðin valt. Í lögregluskýrslu þeirri sem liggur fyrir í málinu kemur fram að X hafi verið látinn þegar lögreglu og sjúkrabifreið kom að en eftir endurlífgun hafi hann sýnt einhver lífsmörk. Í rannsókn lögreglu kom fram að haft var eftir eiginkonu og bróður X að hann hafi verið á leið til að leita sér læknaástoðar eftir að hafa vaknað upp með mikla verki í baki. Einnig kemur fram í skýrslunni að X hafi verið að glíma við hjartavandamál í einhvern tíma. X lést hinn 3. nóvember 2022 og í lögregluskýrslu er haft eftir lækni á gjörgæsludeild Landspítalans að X „...hafi fengið bráðalokun á kransæð sem leiddi til hjartaáfalls, sem hafi leitt til slyssins.“ Í sjúkraskrá Landspítalans kemur fram að X hafi verið í hjartastoppi þegar komið var að honum eftir bílveltu en ekki hafi verið miklir sjáanlegir áverkar á honum. Þar kemur einnig fram álit lækni um að líkleg „primer“ ástæða bílveltu hafi verið hjartastopp X. Í gögnum málsins kemur enn fremur fram að krufning fór ekki fram.

M telja að skilyrði til greiðslu bóta úr slysátryggingu ökumanns bifreiðarinnar A séu fyrir hendi. M byggja aðallega á því að X hafi farið í hjartastopp eftir að hafa lent í umferðarslysinu og því séu skilyrðin um að ökumaður hafi slasast við stjórn ökutækis og vegna notkunar hennar uppfyllt, sbr. 9. gr. laga um ökutækjatrýggingar nr. 30/2019. M vísa til þess að þekkt sé að áföll vegna slysa geti leitt til hjartaáfalls og benda á danskan hæstaréttardóm í Ufr. 1982, bls. 585 og erlendar vísindarannsóknar máli sínu til stuðnings. M telja ekki sýnt að X hafi haft sögu um hjartaveikindi fyrir slysið og sé misskilningur um það í lögregluskýrslu og á vissum stöðum í sjúkragögnum. Ekkert komi hins vegar fram í sjúkrasögu X um að hann hafi leitað til læknis vegna slíkra óþæginda. M benda á að ósannað sé að hjartaáfall hafi komið á undan umferðarslysinu og V beri sönnunarbyrði fyrir því þar sem félagið haldi því fram. Einnig benda M á að engin sönnunargögn liggja fyrir við staðhæfingar í sjúkragögnum um að bílvelta hafi orðið vegna hjartaáfalls X. M benda einnig á að ef ósannað teljist að hjartaáfallið hafi komið á eftir umferðarslysinu séu skilyrði laga um ökutækjatrýggingar samt sem áður uppfyllt þar sem X hafi ekki haft annarra kosta vól en að hínast í bifreið A eftir slysið upp á von og óvon að einhver kæmi að til hjálpar og nokkrar líkur séu á því að hægt hefði verið að bjarga lífi X ef hann hefði ekki verið fastur í bifreið A hjálparlaus. M benda á að skv. almennum reglum og viðmiðum skaðabótaréttar þurfi orsök ekki að vera meginorsök tjóns þannig að það gengi að notkun bifreiðarinnar A hafi verið meðverkandi þáttur eða meðorsök andláts hans. M benda einnig á að „...tilgangur hlutlægu ábyrgðarreglunnar sem kemur fram í 1. mgr. 9. gr. laga nr. 30/2019 er að veita ökumanni bætur vegna slyss, jafnvel þó hann beri sjálfur ábyrgð á slysinu.“

V hefur hafnað bótaskyldu og telur að andlát X verði hvorki rakið til notkunar eða stjórnunar hans á bifreið A og falli þar af leiðandi ekki undir gildissvið 9. gr. laga um ökutækjatrýggingar nr. 30/2019 og þar af leiðandi ekki undir gildissvið vátryggingarskilmála V. Sönnunarbyrði um orsakatengsl hvíli á M og V telur að hjartastopp X sé hvorki í tengslum við stjórn bifreiðar A né notkunar hennar eða hættueiginleika sem ökutækis. V telur öll gögn benda til þess að X hafi fengið hjartaáfalls sem leitt hafi til þess að bifreið A fór út af vegi og valt. Öll ummerki á vettvangi bendi til þess þar sem ekki hafi verið hemlaför eða skriðför heldur bein för á grasfleti. Einnig bendir V á að skv. upplýsingum í lögregluskýrslu hafi X verið á leið á bráðamóttöku vegna hjartavandamála um miðja nótt. V hafnar því að dómur Hæstaréttar Danmerkur hafi fordæmisgildi þar sem í því máli hafi m.a. legið fyrir læknisfræðileg gögn um orsakatengsl. Engin slík gögn liggja fyrir í máli vegna andláts X og tilvísun M til erlendar fræðigreinar hafi ekki sönnunargildi um atvik þessa máls.

Í viðbótarathugasemdum M er m.a. ítrekað að ekki sé sannað að X hafi leitað sér hjálpar vegna hjartavandamála áður en hann lést og að ummerki á vettvangi sýni ekki hvort hjartaáfall átti sér stað áður en bifreið A var ekið út af eða eftir. Auk þessa er vísað til þess að ályktanir í læknisfræðilegum gögnum séu ekki byggðar á gögnum. Enn fremur eru fyrri röksemdir M ítrekaðar um sönnunarbyrði og að V verði að bera hallann af sönnunarskorti.

Í viðbótarathugasemdum V eru fyrri röksemdir félagsins einnig ítrekaðar og að ekki séu sönnuð orsakatengsl milli hjartaáfalls og notkunar eða stjórnar bifreiðarinnar A.

Álit.

Ágreiningur málsins snýr fyrst og fremst að því hvort sannað sé að banamein X megi rekja til notkunar ökutækisins A og að um slys hafi verið að ræða vegna þess og þegar X var við stjórn ökutækisins í skilningi 9. gr. laga um ökutækjatrýggingar nr. 30/2019. Ljóst er af gögnum málsins að X missti stjórn á ökutækinu A og fór ökutækið út af vegi og staðnæmdist á hvolfi. Ekki verður séð af sömu gögnum að langur tími hafi liðið frá því að atvikið varð þar til komið var að X í bifreiðinni þar sem hann var ekki með meðvitund og í hjartastoppi. Í þeim læknisfræðilegum gögnum sem lögð hafa verið fram í málinu kemur fram að ekki hafi verið miklir áverkar á líkama X þegar hann kom á Landspítala og að líkleg ástæða bílveltu hafi verið að X fékk hjartastopp. Af gögnum málsins verður heldur ekki annað séð en að ökutækinu A hafi verið ekið beint út af vegi án hemla- eða skriðfara. Ekki liggja fyrir í málinu læknisfræðileg gögn sem styðja það að hjartastopp X hafi orðið vegna áverka eða áfalls sem leiða megi af því að ökutækinu A var ekið út af vegi eða bílveltu.

Sönnunarbyrði hvílir á þeim heldur því fram að skilyrði 9. gr. laga um ökutækjatrýggingar nr. 30/2019 séu uppfyllt. Eins og áður segir liggja ekki fyrir gögn sem sýna að líkamstjón X sé hægt að rekja til atvika sem orsökudust af notkun ökutækisins A í skilningi 9., sbr. 4. gr. áðurnefndra laga. Sönnunargögn málsins sýna hins vegar að allar líkur séu á því að veikindi X hafi leitt til hjartastopps og síðar orðið banamein hans. Hallann af slíkum sönnunarskorti verða M að bera en ekki verður talið skipta máli við sönnunarfærslu af hvaða ástæðum X var á leið að leita sér læknishjálpar í greint sinn. Af þeim gögnum sem lögð hafa verið fyrir nefndina telst því ekki sannað að líkamstjón X hafi orsakast af slysi sem rekja megi til notkunar ökutækisins A.

Niðurstaða.

M, eiga ekki rétt til bóta úr slysatryggingu ökumanns ökutækisins X, hjá V.

Reykjavík, 3. október 2023.

Póra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir